

گزارش خراسان رضوی از مشکلات چرخه تولید و توزیع گوشت در استان

چند ضلعی بی تدبیری در بازار گوشت

نویزنده روحیان- ساعت چند میارن؟ هرروز یک ساعتی، معلوم نیست. چقدر هست حالا؟ به همه می رسه؟ نمی دونم، دیروز که من دیر تر اومدم بهم نرسید. امروز از ساعت ۶ وباستادام این جا معلوم هم نیست میاد یا نه، هر روز یک جا و یک فروشگاه توزیع می کنند. این ها الان از کدوم کشوره؟ میگن برزیل. از اون گوسفندهای زنده ای که آوردن به این جانر سید؟ نه فکر نکنم. پس چی می گن آن قدر زیاد وارد کردیم. حداقل گوپنی می گردن یا مث یا نه کارنی که مطمئن باشیم لااقل سهمیه مون محفوظه، نه این که این جوری تو صف بایستیم آخرم معلوم نباشه می رسه بهمون یا نه؟

این ها صحبت هایی است که در یکی از صف های توزیع گوشت می شنوم. ساعت حدود هشت صبح است و هنوز کامیون توزیع نیامده، دو صف مجزا برای آقایان و بانوان تشکیل داده اند. چند دقیقه بعد کامیون می رسد و توزیع آغاز می شود،

سرعت حرکت صف بد نیست و بعد از حدود نیم ساعت به جلو می رسم، گوشتم را می گیرم و از صف خارج می شوم. هنوز جمعیت زیادی در صف منتظرند و افراد تازه ای نیز به انتهای صف اضافه می شوند. هر چند که نمی داند از سهمیه امروز گوشت با نرخ مصوب، چیزی به آن ها خواهد رسید یا نه....

استان خراسان رضوی با دارا بودن حدود پنج میلیون راس دام زنده همیشه یکی از قطب های مهم و تاثیر گذار و جزو سه استان اول کشور در زمینه تامین گوشت قرمز گوسفندی بوده و منطقا نباید در جایی که تولید کالایی با حجم بالا انجام می شود شاهد تغییرات آن چنانی در قیمت بود اما با عواملی مانند خروج دام از استان به دیگر شهر های کشور و حتی گمانه قاجاق به کشور های همسایه جوروبانی بازار در استان تحت تاثیر قرار گرفته است تا جایی که طبق گفته رئیس اتحادیه دامداران سبک استان، قیمت این کالای اساسی در فروردین ماه ۹۷ در انواع شقه با گردن

رئیس هیئت مدیره اتحادیه دامداران سبک استان مطرح کرد:

خطر بزرگ برای آینده دامداری کشور

صورت انجام می شده که این کار ممنوع شد، اما قطعاً تاثیر خود را در بازار گذاشت. یک نوع از خروج به این صورت بود که دام و گوشت از استان به استان های دیگر کشور از جمله تهران صادر می شد و دامداران و فروشندگان در تربت جام حتی از کردستان نیز مشتری داشتند و البته نکته مهم این است که میش را نیز می خریدند، این بزرگ ترین خطر برای آینده دامداری کشور است، چراکه در صورت خروج از کشور نسل نژادهای اصیل ایرانی هدف قرار می گیرد و از بین می رود. همچنین دام زنده و گوشت در کشورهای افغانستان و ترکمنستان ارزان تر از داخل نیاز دامدار در پاکستان هنوز تفاوت قیمت و امکان خروج وجود دارد.

چوبدار یادلال؟

پور محمدی افزود: به هیچ وجه سیستم دلالی به این صورت در دام پروری و کشتار گاه وجود نداشته و فقط افرادی به عنوان چوبدار واسطه بین دامدار و کشتار گاه بوده اند که این مسئله بسیار مهم در فرایند کشتار و توزیع بسیار تسهیل کننده است و مبالغ بسیار پایینی روی هر کشتار سهم چوبدار است.

راهکار هایی برای اصلاح دامداری

رئیس هیئت مدیره اتحادیه دامداران سبک خراسان رضوی با اشاره به هزینه های دام پروری در استان اظهار کرد: افزایش قیمت دام و گوشت در کشور کورسوی امیدی در بین دامداران ایجاد کرده و وضعیتی را که در گذشته وجود داشت و هیچ توجیه اقتصادی در این بخش نبود به سمت اقتصادی شدن سوق داده است. در این شرایط به نظر ما افزایش قیمت منطقی باید به وجود می آمد اما قیمت امروز مورد تایید و علاقه ما هم نیست.

سهم قاجاق در گرانی کمتر از ۲ درصد

وی با اشاره به گمانه زنی های قاجاق دام مطرح کرد: خروج دام از استان به چند

کارگزار طرح تکاپو از مشکلات حوزه دام پروری می گوید:

محدودیت در واردات نهاده ها

تسهیلات ناعادلانه و جولان دلالان

بخواهند مستقیم این فروش را انجام دهند به هیچ وجه امکان پذیر نیست و دلال ها این اجازه را نمی دهند. همین روند در خروج دام کشتار شده از کشتار گاه تا بازار هم وجود دارد و آن جانباز عده ای دلال برای واسطه گری خود هزینه هایی به گوشت تحمیل می کنند که همین موضوع باعث افزایش قیمت در کف بازار می شود. وی افزود: سهم قاجاق در کل کشور بین یک تا ۲ درصد بوده و به هیچ وجه نمی تواند در حجم بالای تولید دام در کشور تاثیر داشته باشد. خشکسالی های اخیر نیز یکی دیگر از عوامل کاهش تولید دام بود که این مورد البته بیش از قاجاق و موارد دیگر روی دامداران فشار می آورد و آن ها را در مضیقه قرار می دهد.

معضل روش سنتی دامداری

نماینده طرح تکاپو در خراسان رضوی، با اشاره به مدیریت غیر اصولی صنعت دام، مهم ترین عامل در مشکلات ایجاد شده دام و گوشت در کشور و استان را پایین بودن مهارت و دانش دامداران و اجرای روش های سنتی و بهره روری پایین دانست و توضیح داد: اگر مهارت آموزی، دانش افزایی و توسعه دامداری های صنعتی در استان اجرایی شود می توان به یک رشد حداقل ۵۰ درصدی در تولید دام رسید. این سهم بالای افزایش بدون هیچ اغراقی و با اصلاح نژاد و روروش های بومی امکان پذیر بوده و به هیچ وجه دور از دسترس نیست. اما این در حالی است که ما در استان حدود ۲۰۰ مرکز آموزش فنی و حرفه ای آرایشگری داریم؛ اما مراکز آموزش دامداری و دام پروری در استان وجود ندارد. هزینه های ایجاد و اجرای مراکز آموزش تخصصی دامداری صنعتی البته بالا بوده و نیاز به زیر ساخت دارد که می توان گفت از عهده دامدار بر نمی آید و باید دولت در این زمینه قدم هایی بردارد.

محمدرضا تازیکی، کارگزار طرح تکاپو (طرح اشتغال پایدار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی) در استان با تاکید بر وجود مشکلات ریشه ای از گذشته تا امروز در صنعت دام پروری می گوید: استان خراسان رضوی با تولید سالانه چهار میلیون و ۵۰۰ هزار تانچ میلیون دام سبک جرو رتبه های اول تولید دام در کشور است و طبق همین آمار در تامین گوشت و دام مشکلی ندارد.

وی ادامه داد: تسهیلات بانکی برای توسعه دام پروری، مدیریت ضعیف در واگذاری این وام ها و توزیع ناعادلانه آن عامل مهمی در افزایش قیمت دام زنده در استان بوده است. این پرداخت ها که به صورت غیر اصولی و بی هیچ پایه و اساسی به دامدار داده می شد نتیجه ای جز افزایش تقاضا برای دام زنده و خرید و فروش و چرخیدن دست به دست دام بین دامداران نداشت که در انتها همین معاملات منجر به افزایش قیمت شد. این وام ها باید به صورتی در اختیار قرار می گرفت که در جهت توسعه دامداری ها و افزایش بهره روری آنان اتفاق می افتاد، اما صرف خرید و فروش دام شد. وی که خود نیز دامدار است با اشاره به محدودیت های موجود در واردات نهاده های دامی به کشور افزود: این محدودیت ها بوده که موجب گرانی این اقلام شده و گرانی نهاده های دامی نیز افزایش هزینه تولید را به دنبال خواهد داشت. این در حالی است که توزیع نامناسب این نهاده ها که با ارز نیمایی وارد کشور می شود نیز با مشکلاتی همراه بوده و به طور صحیح به دامدار نمی رسد. تازیکی تصریح کرد: سیستم توزیع گوشت در استان دارای ضعف ساختاری بوده و در این بین بیشترین سود را دلال ها می برند. سیستم کشتار گاهی نیز به همین صورت اداره شده و دلال ها دام را با قیمت های پایین از دامدار خریداری می کنند و لی با قیمتی بالاتر به کشتار گاه می فروشند. دامداران نیز اگر

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری تشریح کرد:

اقدامات برای مدیریت بازار

رد ادعای قاجاق دام

علی رسولیان، مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری هم در گفت و گو با خراسان رضوی بار د ادعای قاجاق دام از مرز های استان اظهار کرد: به دلیل این که قیمت دام و گوشت در کشورهای همسایه مثل افغانستان و ترکمنستان پایین تر از ایران است، این مورد نه در گذشته وجود داشته و نه اکنون این اتفاق می افتد و کاملاً غیر منطقی است. ضمن این که بر فرض امکان خروج که ممکن است با مجوز قانونی هم همراه بوده، میزان ناچیز این خروج هم اگر اتفاق افتاده باشد تاثیر ی در حجم بالای تولید و ورود دام نخواهد داشت. وی افزود: توزیع گوشت در کشور بدون ایراد نبوده و قطعاً با مشکلاتی همراه بوده و طبق خبر های غیر رسمی دولت به دنبال هدفمندی توزیع گوشت به وسیله کارت با ووشی مانند این است. تا زمانی که این اتفاق صورت گیرد طبق نظر و بررسی در شورای هماهنگی اقتصادی استان، تصمیم بر این

شد که توزیع گوشت یارانه ای به صورتی که گفته شد بین طبقه محروم جامعه انجام شود.

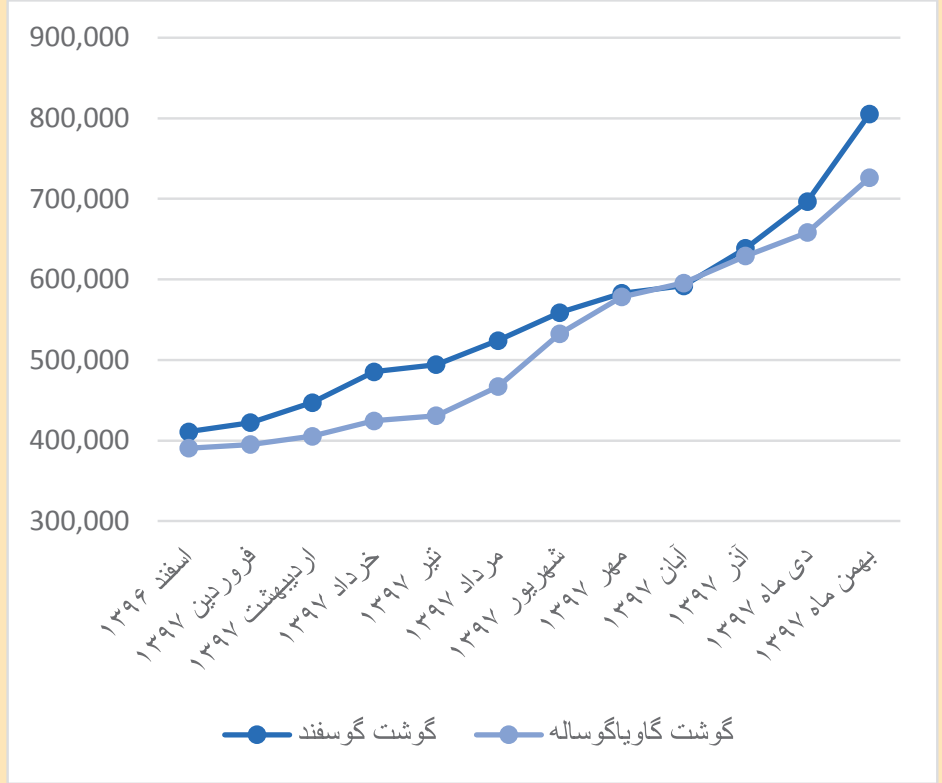
اعطای تسهیلات برای مدیریت زنجیره تولید

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی توضیح داد: بر اساس سیاست های اقتصاد مقاومتی، اعطای تسهیلات و روستایی در بخش دام پروری در بین واحدهای تولیدی با هدف توانمندسازی این واحدها و احداث، توسعه و فراهم آوردن زیر ساخت لازم و استاندارد در استان انجام گرفته تا بتوانیم زنجیره های تولید را مدیریت و تقویت کنیم. طبق بررسی های کارشناسان ما، این تسهیلات در کل استان

منبع: مرکز ملی آمار ایران

نمودار افزایش قیمت گوشت در کشور در سال ۹۷ (نرخ ها به ریال)

میزان تورم قیمت گوشت در کشور در آبان ماه سال ۹۷ نسبت به سال ۹۵

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری ایران آبان ماه ۱۳۹۷ (۱۰۰=۱۳۹۵) (بر حسب درصد)					
گروه	ضریب*اهمیت سال پایه	عدد شاخص آبان ماه ۱۳۹۷	درصد تغییر		
			آبان ماه ۱۳۹۷ نسبت به ماه قبل	آبان ماه ۱۳۹۶ نسبت به ماه قبل	آبان ماه ۱۳۹۶ نسبت به ماه مشابه سال قبل
گوشت	۵/۳۱	۱۷۲/۲	۳/۲	۴۷/۸	۰/۳
					۱۸/۰

میزان تورم قیمت گوشت در استان نسبت به سال ۹۵

شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری ایران (۱۰۰=۱۳۹۵) (بر حسب درصد)	
گروه / استان	خراسان رضوی
گوشت	۱۷۱/۸

میزان افزایش بهای تولید کننده (دام پروری) در آبان ۹۷ نسبت به سال ۹۵

شاخص بهای تولید کننده در ایران				
آبان ماه ۱۳۹۷				
(۱۰۰ = ۱۳۹۵)				
(بر حسب درصد)				
گروه	ضریب اهمیت سال پایه	عدد شاخص آبان ماه ۱۳۹۷	درصد تغییر	
			آبان ماه ۱۳۹۷ نسبت به ماه قبل	آبان ماه ۱۳۹۶ نسبت به ماه قبل
پرورش گوسفند و بز	۰/۶۵	۲۰۵/۰	۷/۸	۵۸/۹
			۲/۱-	۲۷/۱

منبع: بانک مرکزی